

Výročná správa 2016

Hoci mal rok dvetisícšestnásť až 366 dní, ubehol nám mimoriadne rýchlo. Naša organizácia naďalej rástla, kvantitatívne aj kvalitatívne - počtom divákov, počtom podujatí, kvalitou programu aj služieb. Popri každodennej činnosti kultúrneho uzla Stanica Žilina-Záriečie, ktorý prevádzkujeme už do roku 2003, sme sa venovali záverečnej fáze rekonštrukcie Novej synagógy. Na jej obnove pracujeme už päť rokov a sprevádzkovať ju plánujeme v roku 2017. Treťou inštitúciou pod našou značkou je Galéria Plusmínusnula, ktorá je voľnou súčasťou areálu Novej synagógy. Jej hlavnou náplňou je prezentácia tvorby mladých slovenských aj zahraničných umelcov.

FESTIVALY

Náš celoročný program tvorili aj v roku 2016 v hojnom počte festivaly mnohých žánrov, formátov a zameraní. Festivaly sú zvyčajne najväčšími a najnavštevovanejšími podujatiami roka. Číslom jedna je v tomto ohľade Fest Anča. Deviaty ročník tohto medzinárodného festivalu animovaných filmov, ktorý z malej akcie vyrástol do obrovského eventu, tento rok zaznamenal spolu okolo 7500 divákov počas 5 festivalých dní. Tím Fest Anče sa každým rokom snaží čoraz viac obsahu ponúkať aj detským návštevníkom a preto bol nultý deň festivalu určený práve premietaniam a aktivitám pre školy zo Žiliny a okolia. Cieľom je vychovať si budúcich divákov, pre ktorých bude animovaný film umelecký žáner ako každý iný. Nielen zábava pre deti, ako sa často animovaný film v súčasnosti vníma. Ale aj vďaka Fest Anči sa vnímanie širokej verejnosti mení. Fest Anču organizujeme v spolupráci s tímom ľudí, ktorí zostavujú program. My poskytujeme predovšetkým priestor, servis a technické zabezpečenie.

Inak je to s Kioskom. Ten robíme celý sami, od témy, cez program, výber umelcov až po jeho propagáciu a realizáciu. Deviaty ročník nášho festivalu slovenského nezávislého divadla a tanca odprezentoval to najlepšie z tanečno-divadelnej produkcie Slovákov tvoriacich doma, aj v zahraničí. Okrem pozvaných predstavení

sme premiérovu uviedli aj 2 predstavenia, na ktorých sme sa tvorivo podielali, Prvou je naša vlastná produkcia - hudobno-divadelné predstavenie DTBZ, na ktorom pracujeme so skupinou detí, ktoré sú hlavnými účinkujúcimi aj tvorcami. Týmto projektom sme voľne nadviazali na mimoriadne úspešnú operu 2' 16'' a pol: Vesmírna odysea, ktorú sme vytvorili so zmiešaným detsko-profesionálnym orchestrom (deti+profesionáli zo Slovenskej filharmónie). Druhou je fyzické divadlo La Chute du Paradis divadelnej skupiny Compagnie TDU a Zuzany Kakalíkovej, ktoré vzniklo v našej koprodukcii. Kiosk sa za 9 rokov svojej existencie stal pre slovenskú nezávislú divadelno-tanečnú komunitu príležitosťou na stretnutie, dialóg, sieťovanie a nadviazanie spolupráce.

Ďalšie festivaly, ktoré počas roka robíme (často v spolupráci s inými organizáciami) sú Žilinský literárny festival (prvýkrát v Rosenfeldovom paláci), Hory a mesto, Cestou necestou, Jeden svet v regiónoch – festival dokumentárnych filmov s globálnymi témami). Už tradične sme sa zapojili aj do celoeurópskej iniciatívy Noc literatúry 2016, ktorú navštívia stovky ľudí, z ktorých mnohí netvorí našu stálu divácku komunitu. Aj toto podujatie je príkladom, že občas je užitočné prísť s umením za divákmi. Nie vždy musia oni prichádzať za naším programom k nám.

TANEC A DIVADLO

Každý mesiac sa snažíme našim divákom sprostredkovať kvalitné tanečné a divadelné produkcie nielen zo Slovenska, ale aj iných krajín. V roku 2015 sme hostovali napríklad banskobystrické Divadlo Štúdio Tanca a Jozef Fručka, multimediálne divadelné predstavenie Nick (Petra Tejnorová a STK Theatre Concept), pouličné Túlavé divadlo: Cafe Dostoyevski, bratislavské divadelné zoskupenie SKRAT s predstavením Tabu, české Spitfire Company a ich Rozprávača a ďalšie. Okrem predstavení pre dospelé publikum sme minimálne raz mesačne hostovali (či už bábkové alebo hrané) divadlá - napr. Divadlo na Rázcestí, Divadlo Líšeň, zvyčajne spojené s jednoduchou tvorivou dielňou pre deti s rodičmi.

Okrem festivalu Kiosk sa počas roka sústredenejšie venujeme súčasnému tancu napríklad aj podujatím Tancuj, tancuj! Takisto na programe tohto minifestivalu bol aj

tanečný workshop pre deti.

Pre nás už samozrejmom súčasťou nášho programu sú aj rezidenčné pobyty. Skupina Spitfire Company u nás pracovala na predstavení Rozprávač, Soňa Ferienčíková s našim svetelným dizajnérom a javiskovým technikom Intsom Plavnieksom pracovala na sóle SOTTY. Bola u nás aj mladá začínajúca tanečníčka Eva Priečková, ktorá využila rezidenciu najmä na hľadanie vlastného pohybového jazyka pre svoju budúcu prácu. Spolu s Jakubom Juhásom, ktorý tvoril zvuky pomocou rôznych objektov, prepájali a tvorili dialóg medzi pohybom a zvukmi tvorenými na scéne. Na dva týždne sme hostovali medzinárodný tandem tvoriaci pod záštitou TDU company, tanečníci Zuzana Kakalíková a Emil Leeger, hudobník Pierrick Grobéty a vizuálna umelkyňa Sandy Flinto. Tí všetci pracovali na predstavení La Chute du Paradis / Vyhnanie z raja, ktoré odpremiérovali u nás na Kiosku. Česká režisérka Petra Tejnorová a tanečníci Jaro Viňarský, Tereza Ondrová a v Belgicku pôsobiaci Nathan Jardin u nás intenzívne pracovali počas jedného týždňa na novom predstavení s pracovným názvom Ethical Slut. Rezidencie sa zúčastnil aj manažér projektu Michal Somoš a ako umelecký poradca z vonku, tanečník Matthew Rogeres.

Okrem divadelníkov/tanečníkov radi hosťujeme aj hudobníkov. Žilinčan Marek Kuchta (Ditch the Fridge) pracoval s Talianom Matteom Tambussim na novom albume. Brnenský zvukový umelec Jirka Suchánek a skladateľ/hudobník Miro Tóth s nami pracovali na už spomínanom multimediálnom performance s deťmi - DTBZ.

HUDBA

Rok 2016 bol bohatý aj, čo sa týka programu koncertov. Či už máme na mysli návrat amerických hudobníkov Astronautalisa a Ceschiho (a Factor Chandelier), krst nového albumu seabaironického rappera Hafnera, minifestival mladej hudby a vizuálneho umenia Swine days organizovaný v spolupráci s online hudobným magazínom Swine Daily. Zažili sme aj veľmi príjemný comeback slovenskej legendy Ospaľý pohyb. Vypredané koncerty Jany Kirschner (v rámci Takmer sólo tour), skupiny Para (Žiadne činy, iba slová tour) zaplnili našu sálu S2. Veľký úspech zožal aj spomienkový večer na zosnulú americkú speváčku Amy Winehouse. Na ňom sme odpremietali dokumentárny biografický film o jej príbehu, po ktorom žilinskí hudobníci koncertom jej piesní vzdali hold tvorbe tejto umelkyni. Z ďalších koncertov treba spomenúť

NE:BO:DAJ - koncert Jula Fujaka a jeho priateľov či Blind Butcher a Jelly Belly.

FILM

Aj tento rok sme pokračovali v našom programe filmového klubu, ktorý v Žiline inak chýba. Každý utorok o 17tej a 20tej sme premietali kvalitné slovenské a európske hrané, aj dokumentárne filmy. V niekoľkých prípadoch aj s osobnou účasťou autora a zaujímavou diskusiou po filme (napr. vypredaná masterclass mladého slovenského dokumentaristu Mira Rema). Od júna do konca augusta sa filmová dramaturgia vždy trochu odľahčuje a premietame vonku, priamo pod Rondlom. Aspoň čiastočne tak suplujeme v Žiline chýbajúci amfiteáter.

Filmom sme sa však nezaoberali len počas utorkových projekcií. Tradične ako už posledných cca 11 rokov sme venovali filmu prvý septembrový víkend roku, kedy sme sa opäť vybrali na Kinobus - filmovú prehliadku po zabudnutých dedinských kinosálach Slovenska. Tentokrát sme zamerili do regiónu okolo Levíc. Navštívili sme aj Tlmače, Hontianske Tesáre, Kozárovce a Mochovce. Filmový program bol doplnený vlastivednými prechádzkami/prednáškami, koncertom či prezentáciou výsledku umeleckej rezidencie sochára Tomáša Džadoňa, ktorý v Hontianskych Tesároch strávil 2 týždne.

DISKUSIE

Okrem súčasného umenia sa venujeme aj témam, ktoré rezonujú v našej spoločnosti. Pozývame odborníkov a širokú verejnosť a pripájame sa svojou troškou do verejného diskurzu. V roku 2016 sa u nás veľa debatovalo o politických, ekonomických aj spoločenských témach ako napr. EÚ a jej budúcnosť, eurofondy, vzťahy s Ruskom, Nemeckom, vlna pravicového extrémizmu, utečenská kríza. Highlightom bola diskusia Fedora Blaščáka s Mikulášom Dzurindom o našej integrácii v Európskej únii. Veľmi zaujímavou diskusiou bola aj debata sudcov o stave slovenského súdnictva či diskusia Štefana Hríba o Amerike ako našom spojencovi (či rivalovi?). Diskusné večery organizujeme primárne s Fedorom Blaščákom a Café Europe. Príležitostne aj s Amnesty International a ďalšími organizáciami. Z lokálnych iniciatív treba spomenúť sériu podujatí Žilina žije! na podporu miestnej hudobnej

scény. V spolupráci so Žilinskou univerzitou pokračoval cyklus prednášok o vede a technológiach - Vedecká Stanica.

PROGRAM PRE DETI

Časť nášho tímu sa celoročne venuje programu a aktivitám pre deti. Okrem pravidelných výtvarných dielní, ktoré bežia každý týždeň po celý školský rok a navštevujú ich deti od predškolského veku až po nástročné, sme sa venovali už vyššie spomínanému projektu DTBZ (ako Databáza). Po veľmi úspešnej detskej opere 2"16' a pol: Vesmírna odysea sme sa rozhodli pokračovať v tejto forme spolupráce a vytvoriť nové predstavenie, ktorého spoluautormi sú samotné deti. Tematicky sa venuje vzťahu ľudí a strojov, detí a počítačov, potenciálu a možnej hrozby (?) umelej inteligencie. Databáze sme sa v roku 2016 venovali počas 6 detských sympózií. Na začiatku si deti s pomocou lektorou vlastnoručne vyrobili hudobné nástroje, na ktorých sa potom učili hrať, objavujúc ich možnosti. Séria víkendových workshopov bola ukončená premiérov na festivale Kiosk. V blízkej budúcnosti plánujeme s predstavením cestovať po Slovensku a ČR.

Pre deti okrem už spomínaných divadelných predstavení organizujeme aj občasné Kino Kukadlo - filmové premietania určené pre rodiny s deťmi. Ako aj po minulé roky, aj v 2016 mohli aj tie najmenšie deti spolu s rodičmi zažiť na Stanici Pidiples - poobednú detskú oslavu tanca, hudby a voľnej zábavy.

PROGRAMY PRE ŠKOLY

Okrem detských workshopov sme ponúkali vzdelávacie aktivity aj pre organizované školské kolektívy. Počas školského roka sme urobili niekoľko workshopov kreslenia svetlom, dielne animovanej tvorby alebo komentované prehliadky umeleckých výstav v Galérii Plusmínusnula. Z festivalov ponúka program pre školy najmä Fest Anča, ďalej sú to premietania s diskusiami v rámci festivalu o ľudských právach a globálnych témach - Jeden svet a ďalšie.

KOMUNITNÉ PROJEKTY

Okrem kultúrneho centra je pre nás dôležitá aj identita komunity, ktorú okolo seba máme a ktorá nás veľmi podporuje. Vďaka nej je Stanica každý deň živým miestom, do ktorého ľudia prinášajú nové nápady a myšlienky alebo sa len stretávajú. Do komunitného života na Stanici v roku 2016 patril Malý trh, na ktorom sa prezentovala tvorba a produkty miestnych farmárov, výrobcov a dizajnérov. Počas štrajku učiteľov sme dali priestor žilinským učiteľom, aby sa u nás stretávali a nadväzovali spoluprácu. Zapojili sa dokonca aj vysokoškolskí učitelia - manželia Bachratí - viedli cyklus vzdelávacích seminárov o vyučovaní matematiky Hejného metódou určených pre ostatných učiteľov ale aj rodičov.

NOVÁ SYNAGÓGA

Novovznikajúci priestor Novej synagógy prechádzal striedavo rekonštrukčnými prácami a testovacou prevádzkou. Pokračovali stavebné práce, reštaurátorské a renovačné práce na vnútorných omietkach, vonkajších fasádach, liali sa podlahy na chodbách, betónovali sa schody. Obnovovať sme začali aj priestor Zimnej modlitebne, z ktorej už v roku 2017 bude plne funkčná kaviareň.

Čo sa týka programu, po celý rok sme sa na prednáškach a diskusiach venovali životnému dielu Stana Filka, čo vyvrcholilo výstavou jeho konceptuálnych umeleckých diel. Cez leto bola Synagóga jedným z dejísk festivalov Kiosk, Fest Anča a slúžila ako finálna destinácia účastníkov pochodu Pocta Vrbovi a Wetzlerovi z Osvienčimu do Žiliny. Hostovali sme aj konferenciu o zachovaní židovského kultúrneho dedičstva na Slovensku, na ktorej sa zúčastnili zástupcovia rôznych projektov z celého Slovenska. Na konci roka patrila Synagóga novým technológiám v rámci dvojdňovej prezentácie Futurikon organizovanej našimi susedmi z Banky Žilina. Rok 2016 uzavrel už tradične (pred)vianočný Malý trh.

GALÉRIA PLUSMÍNUSNULA

Na to, aká je naša galéria malá, poskytla priestor veľkému počtu mladých slovenských, českých, ale aj zahraničných umelcov pre prezentáciu svojej tvorby. Okrem 10 výstav s osviežujúcim sprievodným programom sme v nej zrealizovali aj niekoľko workshopov pre študentov umenia.

Náš rozpočet v roku 2016 presiahol 500 tisíc eur a naším najväčším finančným podporovateľom bol Fond na podporu umenia. Ďakujeme všetkým návštevníkom, umelcom, súkromným podporovateľom, sponzorom, spolupracovníkom, mediálnym partnerom a Mestu Žilina. Bez týchto všetkých by to nešlo.

Úplný zoznam našich podujatí nájdete na

<http://www.stanica.sk/category/archive-program/>

<http://www.novasynagoga.sk>

<http://www.plusminusnula.sk/>

Fotodokumentácia našej činnosti sa nachádza online na

<https://www.flickr.com/photos/stanica/>

<https://www.flickr.com/photos/novasynagoga/>

<https://www.flickr.com/photos/plusminusnula/>